Eindelijk wat positief nieuws

Bekijk hier de online versie

Haarlem, 24 november 2022 nummer 152

Geachte heer/mevrouw ,

Hierbij ontvangt u de IVM Caring Capital nieuwsbrief voor november 2022. In deze aflevering vragen we uw aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Eén zwaluw maakt nog geen zomer
  de Caring Capital View van november 2022, door Maarten Friederich, namens het Investment Committee.
- Finse start-up slaat groene energie op in zand
- BEM-rekening overbodig bij minderjarigenbewind
- Kabelbacteriën tegen olielekken en methaanuitstoot
- Taakstraf voor executeur die informatieplicht verzaakte
- Convenant van telers en supermarkten tegen 'gifpieper'
- *Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk:*
  De centrale bank als bondgenoot van de klimaatbeweging?

We hopen en vertrouwen erop dat de informatie in deze artikelen voor u nuttig is en wensen u veel plezier bij het lezen.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van IVM Caring Capital

Ilco Snoey Kiewit, *CCOO*
Hans Volberda, *CEO*

'Eén zwaluw maakt nog geen zomer'

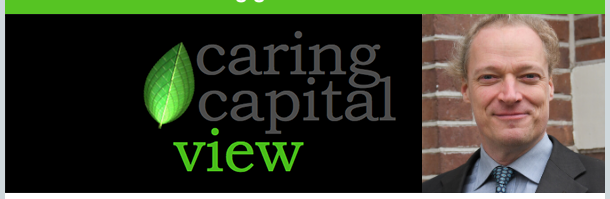

CARING CAPITAL VIEW
Door Maarten Friederich, namens het Investment Committee

En daar was het dan, van verwachting werkelijkheid geworden: licht aan het eind van de tunnel.

In de VS
De Democraten presteerden veel beter dan voorspeld tijdens de afgelopen 'mid-term' verkiezingen. Weliswaar kregen de Republikeinen de meerderheid in het Huis van Afgevaardigden, maar de Senaat bleef behouden voor de Democraten. Kennelijk stuit de door Trump ingezette harde lijn op veel meer weerstand bij de Amerikaanse kiezers dan werd verwacht. Een verdeling van de macht tussen de Democraten en de Republikeinen maakt een grote toename van de overheidsbestedingen onwaarschijnlijk, wat helpt om de inflatie af te remmen.

In China
De nieuwe Chinese regering heeft het zeer rigide COVID-beleid versoepeld. Geen grote veranderingen, maar ondanks een toename van het aantal besmettingen een stap in de goede richting. Hoe meer de Chinese economie kan functioneren zonder belemmeringen, hoe hoger de productie en hoe beter de bevoorrading van soms essentiële componenten. Een deel van de huidige inflatie wordt veroorzaakt door het gebrek aan aanbod. Naarmate dit toeneemt, zal de inflatiedruk afnemen. Maar dit is vooral goed nieuws voor de Chinese economie zelf.

In Oekraïne
Het Kremlin heeft besloten de in maart met veel moeite veroverde stad Cherson te verlaten. Het gebrek aan progressie in de bezetting van Oekraïne sinds het begin van de oorlog is opmerkelijk. Het is nu een feit dat het Russische leger wordt teruggedrongen. Dit zou zelfs een wapenstilstand kunnen inleiden, maar het is nog veel te vroeg om deze al op korte termijn te verwachten.

Inflatie in VS valt mee
Voor de financiële markten was, zoals vaker dit jaar, de bekendmaking van de Amerikaanse inflatiecijfers van de afgelopen maand van groot belang. Deze bleken veel lager dan voorzien, terwijl we tot nu toe hoofdzakelijk werden verrast door tegenvallende cijfers. Een stijging van de kerninflatie met 0,3% per maand, in plaats van de verwachte 0,5%, komt zelfs al enigszins in de buurt van de doelstelling van de Federal Reserve. Het vooruitzicht van een mogelijk nabij einde aan de renteverhogingen in de VS deed de aandelenmarkt fors stijgen en de rente en dollarkoers dalen; precies het tegenovergestelde van de bewegingen die tot nu toe het jaar beheersten.

COP27
Maar er was niet alleen goed nieuws. Weliswaar verloor Bolsonaro, de huidige president van Brazilië, die een met Trump te vergelijken lijn volgt, het presidentschap aan Lula, wat goed nieuws is voor het klimaat, maar dat verbleekt bij de afloop van COP27, de klimaatconferentie die werd afgesloten zonder de gehoopte verscherping van de ambities om de CO2-uitstoot te verminderen. Geen juridisch bindende afspraken over emissiereductie; geen verbod op fossiele subsidies; geen wereldwijde CO2-taks; en geen mortuarium op nieuwe kolencentrales. Er is dus eigenlijk op het belangrijkste front, reductie van de uitstoot van broeikasgassen om verdere opwarming van de aarde te voorkomen, geen enkele vooruitgang geboekt. Ondertussen dreigt de energiecrisis nog jaren te gaan duren. En focussen landen zich vooral op de vraag hoe de gevolgen hiervan voor burgers en bedrijven gedempt kunnen worden, tot (en in de hoop dat) de groene transitie eindelijk gestalte krijgt. Alleen een klimaatschadefonds voor de armste landen (waarvan de omvang nog onbekend is) kan als succes worden gemeld. Voor het klimaat zelf verliep COP27 helaas uitermate teleurstellend.

Huidige positionering
Met een overwogen positie in aandelen en een langere looptijd in obligaties in vergelijking met onze benchmark (die tot voor kort nihil was) waren de portefeuilles goed voorbereid op de recente bewegingen in de financiële markten. Vorige maand schreven wij dat de portefeuilles zouden profiteren, als onze verwachting uit zou komen. De recente gebeurtenissen zijn een bevestiging van onze posities. Maar is dit dan ook meteen aanleiding om de risico's in de portefeuilles nu te vergroten?

Tijd voor meer risico?
Voorlopig is het antwoord daarop: nog niet. Het lijkt vrijwel zeker dat de inflatie gaat dalen. Maar in welk tempo de inflatie verder afneemt is onzeker en in belangrijke mate afhankelijk van de economische ontwikkelingen. Het is algemeen bekend dat het maanden duurt voordat maatregelen van centrale banken zichtbaar effect hebben op de economie. De forse renteverhogingen van dit jaar zijn nog te recent. Het effect van het Fed-beleid op de macro-economische cijfers is tot nu toe alleen zichtbaar op de Amerikaanse huizenmarkt. De verkoop van bestaande woningen is voor de negende maand op rij gedaald, wat nog nooit eerder is voorgekomen. De hypotheekrente in de VS heeft de hoogste stand van de afgelopen 20 jaar bereikt. Hoewel de werkloosheid iets is toegenomen, blijft deze nog steeds historisch laag. In Europa is de werkloosheid zelfs lager dan in de periode vóór COVID. In de technologiesector vallen al wel ontslagen. Maar dat komt deels omdat ondernemingen in deze sector vorig jaar nog agressief mensen hebben aangenomen, op basis van achteraf gezien te rooskleurige verwachtingen. De omzetcijfers van de ondernemingen uit de S&P-500 voor het derde kwartaal blijven overigens best goed. Voor het zevende kwartaal op rij groeide de omzet met meer dan 10% per jaar. Natuurlijk is dit cijfer enigszins vervormd door de prijsstijgingen in de energiesector. Maar als we deze buiten beschouwing laten, lijkt een omzetgroei van ruim 7% nog altijd prima. Daar moet alleen wel bij bedacht worden dat omzet het resultaat is van prijs maal hoeveelheid. Een deel van de omzetgroei is dus het logisch gevolg van hogere prijzen en dus van de inflatie.

Winstgroei?
De winstgroei laat dan ook een ander beeld zien. Ook deze wordt aangevoerd door de energiesector en bedroeg ongeveer 2% in het derde kwartaal. Dit is echter ruim onder het gemiddelde van de afgelopen 5 en 10 jaar; respectievelijk 14,6% en 8,8%. Als de winstgroei van de energiesector niet wordt meegerekend, daalde de winst in het derde kwartaal zelfs met ruim 5% ten opzicht van een jaar geleden. Hoewel de winsten buiten de energiesector dus afnemen, is er nog wel steeds sprake van winst. Door de koersdalingen van veel aandelen dit jaar ligt de koers/winstverhouding van de S&P-500 op 17x de verwachte winsten van volgend jaar. Dat is het gemiddelde van de afgelopen 10 jaar, maar lager dan het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar, dat ruim 18x bedroeg.

Aantrekkelijke waarderingen?
Hoe aantrekkelijk deze waarderingen zijn, hangt grotendeels af van de hoogte van de rente. Immers, als het mogelijk is om risicoloos 4% per jaar te verdienen, waarom zou iemand dan kiezen voor een wat hoger rendement met een veel groter risico? Maar toch is de keuze voor aandelen een rationele keuze op basis van de verwachting dat de rente gaat dalen. In dat scenario zijn zowel aandelen als obligaties aantrekkelijk. Dit is precies wat wij verwachten en waarvoor wij deels al gepositioneerd zijn. Maar eerst moeten de centrale banken er echter van overtuigd zijn dat de inflatie echt gaat dalen. Pas dan zullen zij stoppen met het verhogen van de rente en deze daarna zelfs weer gaan verlagen.

Conclusie
Zo ver is het nog niet. Voorlopig gaan de centrale banken door met het verder verhogen van de rente, zij het waarschijnlijk in steeds kleinere stapjes. Ze zijn bang om een (enorme) rally in aandelen en obligaties te ontketenen en hiermee groei, optimisme en inflatie aan te wakkeren. Die angst is zo groot, dat ze zelfs bereid zijn om de economische groei op te offeren en een recessie te riskeren of te veroorzaken, in ruil voor de zekerheid dat de inflatie daalt tot de beoogde 2% per jaar. Het is onze taak om risico's te nemen (= af te wijken van onze benchmarks) wanneer wij dit gepast achten. Wachten tot het moment waarop er zekerheid is levert geen extra rendement op, maar alleen extra risico's. Wij hebben geanticipeerd op verwachte gebeurtenissen en dus enig risico genomen. Voor de volgende stappen houden wij ons kruit nog even droog, al ziet het beeld er veel positiever uit dan een aantal maanden geleden. Eén zwaluw maakt echter nog geen zomer.

Het performanceoverzicht van de modelportefeuille kunt u vinden op onze website: www.ivmcaringcapital.nl.

© IVM Caring Capital 2022. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteurs.
Naar boven

Finse start-up slaat groene energie op in zand

Groene energie opwekken is één ding. Maar hoe zorg je voor leveringszekerheid, onafhankelijk van de beschikbare hoeveelheid wind en zonneschijn? Over de hele wereld wordt gezocht naar betrouwbare systemen voor de opslag van duurzame energie. Volgens het IPCC (*Intergovernmental Panel on Climate Change*) van de VN zijn deze cruciaal om de doelstelling 'netto nuluitstoot in 2050' te halen. Met name voor noordelijke landen zijn goed werkende opslagsystemen voor opgewekte zonne- en windenergie van groot belang. De winters zijn er lang en de winterdagen kort, maar in de zomer zijn er weer méér zonne-uren per dag dan op zuidelijker breedtegraden. Niet zo verwonderlijk dus dat een veelbelovende oplossing uit Finland komt: de zandbatterij. De jonge Finse ingenieur Tommi Eronen kwam in 2016 op het idee door een artikel over traditionele Finse kachels van steen en zand. Na succesvolle tests met een prototype van zijn zandbatterij in de tuin van zijn grootvader richtte Eronen met drie jeugdvrienden het bedrijf Polar Night Energy op. Afgelopen juli leidde dit tot het eerste commerciële project in opdracht van energiebedrijf Vatajankoski.

Opschalen
Op het terrein van de energiecentrale van Vatanjankoski in Kankaanpää, 270 kilometer ten noordwesten van Helsinki, verrees een 7 meter hoge stalen container, gevuld met goedkoop laagwaardig bouwzand. Verder alleen een grote ventilator, en twee pijpen verbonden met de stadsverwarming. Met zonne- en windenergie wordt het zand verhit tot 600ºC. Een dikke isolatielaag voorkomt dat de hitte kan ontsnappen, zelfs bij een temperatuur die hier 's winters gemiddeld onder het vriespunt ligt. Het zand fungeert zo als een batterij, waarvan het functioneren online wordt bewaakt door technici van Polar Night Energy. Deze eerste commerciële zandbatterij kan 8 MWh (megawattuur) aan thermale energie opslaan. Stijgt de vraag naar energie, dan kan het systeem 200 kW (kilowattuur) leveren via warmtewisselingspijpen. Genoeg om ruim 100 woningen en het zwembad van Kankaanpää warm te houden en van warm water te voorzien. Een bescheiden begin, maar er is al een veel grootschaliger project gepland, met een opslagcapaciteit van 500 MWh. Op termijn kan de techniek ook gebruikt worden ten behoeve van bedrijven en industrieën met een grote warmtevraag, van bakkerijen en wasserijen tot staalfabrieken.

Stadsverwarming
Vooralsnog lijkt de Finse zandbatterij meer geschikt voor warmteopslag ten behoeve van de stadsverwarming in noordelijker landen. In Finland bijvoorbeeld is ruim de helft van de 5,5 miljoen inwoners aangesloten op een stadsverwarmingsnet. Met de huidige technologie is de zandbatterij slechts 30% efficiënt bij het terugleveren van energie aan het elektriciteitsnet. Voor brede toepassing zou dat percentage omhoog moeten naar 75 à 80. Polar Night Energy verwacht verbetering op dit punt door uitbreiding van het systeem met een turbine. Per gelijk volume slaat een zandbatterij vijf tot tien keer minder energie op dan traditionele chemische batterijen. Daar staan echter grote voordelen tegenover. De grondstoffen voor lithium-ionbatterijen zijn vele malen duurder dan zand. Bovendien gaan lithium-ionbatterijen tijdens hun levensduur voortdurend achteruit, zelfs als ze niet in gebruik zijn. Een dergelijk continu verouderingsproces doet zich niet voor in zandbatterijen, omdat de werking daarvan niet is gebaseerd op een chemische reactie. Lithiumbatterijen zijn ook niet geschikt voor grootschalige opslag en vormen daarnaast een veel grotere belasting voor het milieu. Voor elke ton geraffineerde lithium wordt 3 tot 9 ton CO_2 uitgestoten, afhankelijk van de extractiemethode. De zandbatterij is bovendien onderhoudsarm. Polar Night Energy erkent de minpunten van de zandbatterij, maar stelt dat deze desondanks tot wel tien keer zo kosteneffectief is. Volgens hun berekening kost het ongeveer $ 200.000 om de 8 MWh energie van de zandbatterij in Kanaanpää te genereren. Een lithium-ionbatterij met dezelfde capaciteit zou minimaal $ 1,6 miljoen kosten.

Bron: bbc.com
Naar boven

BEM-rekening overbodig bij minderjarigenbewind

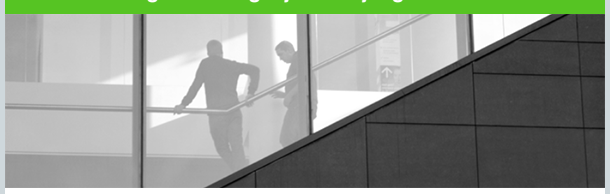

Hoe zit het eigenlijk als een minderjarige een erfenis krijgt? Deze situatie doet zich in de praktijk vaak voor en levert dus ook vaak vragen op. De belangrijkste aspecten laten zich mooi uitleggen aan de hand van een recente zaak voor de Rechtbank Midden-Nederland. Het ging om een minderjarige die vermogen had geërfd, waarover een 'testamentair minderjarigenbewind' was ingesteld. De (alleenstaande) moeder van het kind was bang dat dit vermogen bij het hare zou worden opgeteld, waardoor zij niet meer in aanmerking zou komen voor huurtoeslag. Samen met de testamentair bewindvoerster verzocht zij daarom de kantonrechter om een machtiging voor het openen van een zogenaamde rekening met BEM-clausule op naam van het kind. Het geld op die rekening zou dan voor de Belastingdienst tellen als 'bijzonder vermogen'. Dit wordt niet meegerekend bij de vermogenstoets voor onder meer huur- en zorgtoeslag en kindgebonden budget.

Minderjarigenbewind en BEM
Eerst maar even hoe het juridisch zit. Minderjarigen kunnen niet zelf erven, omdat ze nog 'handelingsonbekwaam' zijn. Ze mogen dus geen rechtshandelingen verrichten: het aanvaarden van een erfenis is zo'n rechtshandeling. De ouder(s) of voogd doen dit dus namens het kind. Zolang het kind nog geen 18 is, moet het geërfde vermogen (in de ruimste zin; het kan dus ook om bijvoorbeeld een woning gaan) worden beheerd. Meestal gebeurt dit door de wettelijke vertegenwoordiger: de ouder(s) of voogd. Dit heet dan het 'bewind' van de ouder(s) of voogd. Maar er kan ook een minderjarigenbewind worden ingesteld, of bepaald in een testament. Dit gebeurt vaak na een echtscheiding, om te voorkomen dat een ex-partner aan het geld van de kinderen kan komen. Als de ex-partner ook voogd blijft na de scheiding, moet deze na het overlijden van de erflater diens erfenis aanvaarden in naam van het kind of de kinderen. Minderjarigen kunnen dat immers niet zelf. Het testamentair minderjarigenbewind is dan bedoeld om te beletten dat de ex-partner over het geld van het kind kan beschikken. In dit soort gevallen kan er ook voor worden gekozen het geld op een rekening met BEM-clausule te zetten. BEM staat voor 'Belegging Erfenis en andere gelden Minderjarigen'. Een rekening met BEM-clausule is een geblokkeerde bankrekening op naam van een minderjarige. Zo lang het kind nog geen 18 is kan hij of zij niet aan het geld op deze rekening komen. De wettelijke vertegenwoordiger van het kind heeft voor een opname toestemming nodig van de kantonrechter. Die zal deze alleen verlenen als dat in het belang is van het kind. De BEM-clausule vervalt automatisch op de 18e verjaardag van het kind. Vanaf die dag kan hij of zij dus zelf over het geld beschikken.

'Niet nodig'
De kantonrechter kijkt eerst naar hoe de vork belastingtechnisch in de steel zit. Volgens de uitvoeringsregeling die geldt voor inkomensafhankelijke toeslagen kunnen ouders de Belastingdienst vragen om het vermogen van een minderjarig kind niet mee te tellen bij hun eigen vermogen. De rechter concludeert dat hiervoor alleen sprake moet zijn van een situatie waarin noch het kind zelf, noch de ouders of anderen over dit vermogen kunnen beschikken. Dit is precies de situatie die al bereikt is door het bij testament ingestelde minderjarigenbewind. Het geld ook nog eens op een bankrekening met BEM-clausule zetten is daarom helemaal niet nodig, om het voor de Belastingdienst te laten tellen als 'bijzonder vermogen'. Het minderjarigenbewind beschermt de 'vermogensrechtelijke' belangen van het kind in kwestie al voldoende. Het eindoordeel luidt dan ook dat een machtiging voor het openen van een rekening met BEM-clausule niet 'noodzakelijk, nuttig of wenselijk' is. Het verzoek wordt afgewezen. Deze uitspraak betekent overigens niet dat een rekening met BEM-clausule in alle gevallen hetzelfde effect heeft als een testamentair minderjarigenbewind. Dit is de aangewezen optie voor erflaters om een hogere leeftijd voor vrijgave van het geld vast te leggen, als ze 18 jaar te jong vinden.

Met dank aan Van Ewijk Estate Partners. Overige bronnen: allesovererven.nl, belastingdienst.nl, rechtspraak.nl
Naar boven

Kabelbacteriën tegen olielekken en methaanuitstoot

Pas sinds een paar jaar beginnen wetenschappers meer inzicht te krijgen in de nuttige rol die kabelbacteriën spelen in de natuur, en hoe de mens daarvan mogelijk gebruik kan maken bij het opruimen van olievervuilingen op zee, maar ook bij het terugdringen van methaanuitstoot door rijstvelden. Kabelbacteriën zijn micro-organismen die bestaan uit duizenden cellen op een rij, samen tot wel 5 centimeter lang, maar dunner dan een mensenhaar. Uit onderzoek aan onder meer de gezamenlijke universiteiten van Antwerpen, Delft en Hasselt blijkt dat ze elektrische stromen kunnen opwekken en (sterk) geleiden. Dat is uniek, omdat alle bekende biologische materialen (zoals eiwitten, koolhydraten, lipiden en nucleïnezuren) zeer slecht geleidend zijn. In de natuur gebruiken kabelbacteriën elektriciteit om hun omgeving te beïnvloeden. Zo blijkt uit Amerikaans onderzoek in de kustwateren van Chesapeake Bay dat kabelbacteriën toxische sulfiden op de zeebodem verwijderen, voor deze zich kunnen uitbreiden naar hogere lagen. Zo vormen ze een belangrijk ecologisch beschermingsmechanisme voor vissen en schaaldieren.

Combine
Wetenschappers zien ook een rol weggelegd voor de kabelbacterie bij het opruimen van olieresten van de zeebodem. Weliswaar drijft olie op het water, maar als het op stranden aanspoelt kan het zich hechten aan allerlei deeltjes in ondiep water en neerslaan als sediment. Het ruimen van olieresten op de zeebodem is veel moeilijker dan aan het oppervlak. Eén methode is om bepaalde micro-organismen in te zetten die als het ware koolwaterstoffen (waaruit ruwe olie bestaat) 'opeten'. Een probleem daarbij is dat ze door dit proces sulfiden gaan genereren en daardoor zichzelf uiteindelijk vergiftigen. Dit is waar onze kabelbacteriën om de hoek komen kijken. Door deze toe te voegen aan de olie-etende bacteriën ontstaat een mooi symbiotisch proces, waarbij de kabelbacteriën het metabolisme van hun nieuwe buren ondersteunen. In een test bleek de combine kabelbacteriën/olie-etende bacteriën meer dan 2,5 keer zo effectief in het verwijderen van olie uit vervuild water dan de olie-etende bacteriën op zichzelf. De kabelbacteriën versnellen het metabolisch proces van de olie-eters doordat ze hun toxische sulfiden omzetten in sulfaten. Deze zijn niet alleen onschadelijk voor de olie-etende bacteriën, ze dienen zelfs als voeding. Nieuw onderzoek moet helpen deze veelbelovende combinatie uiteindelijk grootschalig inzetbaar te maken bij olierampen.

Methaangasvorming voorkomen
Methaan (CH_4) is de eenvoudigste koolwaterstof, bestaande uit één koolstofatoom verbonden met 4 waterstofatomen. Het is een broeikasgas dat 25 keer zo krachtig is als CO_2. In Nederland is de veehouderij verantwoordelijk voor ongeveer 70% van de totale methaanuitstoot. Minder bekend echter is dat rijstvelden wereldwijd verantwoordelijk zijn voor naar schatting 11% van de mondiale door mensen veroorzaakte methaanuitstoot. Tijdens de groei zetten de meeste rijstboeren hun velden onder water als bescherming tegen onkruid en ongedierte. Daarmee creëren ze een vruchtbare voedingsbodem voor methaan producerende microben (methanogenen). Uit recent onderzoek aan o.a. de universiteit van Aarhuis (Denemarken) blijkt dat ook kabelbacteriën gedijen rond de wortels van rijst- en andere waterplanten. Dat bracht wetenschappers op een idee. In een proefopstelling werd aan een aantal rijstplanten kabelbacteriën toegevoegd en aan een gelijk aantal niet (de controlegroep). Bij metingen bleek de kabelbacteriegroep maar liefst 93% minder methaan uit te stoten dan de controlegroep. Ook hier speelt de omzetting van sulfiden in sulfaten door de activiteit van de kabelbacteriën een rol. De sulfaten dienen als voedsel voor bepaalde micro-organismen, die hierdoor de methanogenen kunnen wegconcurreren. Ook voor deze toepassing geldt dat nog veel onderzoek en testen nodig zijn, maar dat de eerste resultaten meer dan hoopgevend zijn.

Bronnen: sciencenews.org, tudelft.nl
Naar boven

Taakstraf voor executeur die informatieplicht verzaakte

Wie als executeur een nalatenschap moet afhandelen heeft naast rechten ook plichten. Het niet naleven van deze plichten kan ernstige consequenties hebben, zoals blijkt uit deze bijzondere zaak, waarin vorige maand de uitspraak was. Het ging om een man die executeur was in een nalatenschap die al in 2007 was 'opengevallen'. In haar testament had de erflaatster zes ANBI's (Algemeen Nut Beogende Instellingen) benoemd tot haar enige erfgenamen. Behalve als executeur was de man nog op een andere manier bij de zaak betrokken. Een onderdeel van de nalatenschap van de overleden dame was een vordering van € 1,1 miljoen op een BV, waarvan de executeur de enige bestuurder en aandeelhouder was. De schuld was ontstaan uit een geldlening, die echter pas in 2011 opeisbaar zou worden.

Jokken tegen de notaris
Kort na het overlijden van de vrouw had de notaris de man erop gewezen dat hij als executeur de plicht had de zes ANBI's in te lichten over hun op handen zijnde erfenis. Zou hij dit niet snel genoeg doen, dan zou de notaris de erfgenamen zélf op de hoogte stellen. De man reageerde daarop met het toesturen van kopieën van brieven aan de ANBI's, waaruit zou moeten blijken dat hij hen inderdaad had geïnformeerd over de nalatenschap. In werkelijkheid zijn deze brieven nooit verstuurd, zodat de erfgenamen van niets wisten. Ook toen in 2011 de looptijd van de lening was verstreken en de vordering opeisbaar was geworden, bleef de man stommetje spelen. Dat ging jarenlang goed, tot het uiteindelijk toch tot een strafzaak kwam en een veroordeling door de Rechtbank. Het hoger beroep diende pas dit jaar voor het Gerechtshof Den Haag.

Strafbare feiten
Het Hof volgt het oordeel van de Rechtbank dat de man strafbaar heeft gehandeld door niet kort na het overlijden van de erflaatster de erfgenamen te informeren. Daarbij geldt het opzettelijk misleiden van de notaris (die anders de ANBI's zou hebben ingelicht) als verzwarende omstandigheid. Ook verwijt het Hof de man dat hij in 2011, toen de vordering op de nalatenschap opeisbaar was geworden, nog steeds niet tot het informeren van de belanghebbenden was overgegaan. Deze konden daardoor geen invorderingsmaatregelen treffen, om zo alsnog aan hun erfdeel te komen. Dit staat gelijk aan verduistering van het geld door de man en zijn BV. Omdat de man ook nog had gesjoemeld met BTW-aangiftes van zijn BV, zou hij eigenlijk gevangenisstraf moeten krijgen. Maar hij had geluk bij een ongeluk. Zowel zijn eerste proces voor de Rechtbank als het hoger beroep hadden veel meer tijd in beslag genomen dan de 'redelijke term van berechting'. Bij elkaar had alles bijna drie jaar langer geduurd dan deze norm en waren er zeven jaar verstreken sinds de strafbare feiten bewezen waren verklaard. De man ontloopt zo (verdere) detentie en komt er vanaf met een taakstraf van 240 uur, in combinatie met een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden. Daarnaast moet hij het verduisterde geld terugbetalen, verhoogd met wettelijke rente. Dit geld wordt geïncasseerd door de inmiddels benoemde vereffenaar, die nu in zijn plaats verantwoordelijk is voor de afwikkeling van de nalatenschap.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning. Overige bronnen: advocaaterfrecht.nl, juridischloket.nl, 01-strafrecht-advocaat.nl
Naar boven

Convenant van telers en supermarkten tegen 'gifpieper'

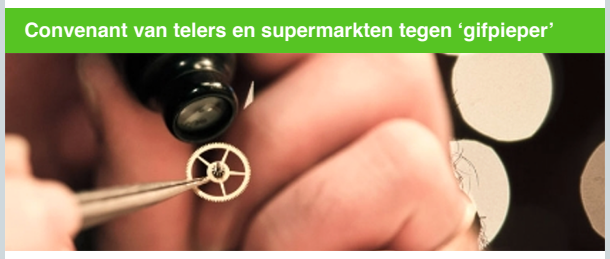

Op 16 november jl. ondertekenden 26 partijen uit de aardappelketen een convenant voor de definitieve transitie naar meer robuuste aardappelrassen. Dit betekent het einde voor 'zwakke' aardappelrassen, die zonder giftige bestrijdingsmiddelen kwetsbaar zijn voor aardappelziektes als de Phytophthora. Deze schimmel veroorzaakte de beruchte 'Potato Famine', die tussen 1845 en 1851 aan naar schatting een miljoen Ieren het leven kostte door verhongering of door ondervoeding-gerelateerde ziektes. Omdat nog eens een miljoen Ieren emigreerden (meestal naar Amerika) verloor Ierland in deze jaren een kwart van de bevolking. Nog steeds levert deze aardappelziekte jaarlijks wereldwijd tot 7 miljard schade op, waarvan rond de € 150 miljoen in Nederland, met name in natte zomers. Het convenant is belangrijk omdat zowel de EU als Den Haag het pesticidengebruik in de landbouw zoveel mogelijk willen terugdringen. Op dit moment gebruiken aardappeltelers 2,2 miljoen van de 5 miljoen kilo (44%) landbouwgif die Nederlandse boeren jaarlijks op hun gewassen spuiten. Het grootste deel van die 2,2 miljoen kilo dient ter bestrijding van de Phytophthera.

Adieu bintje, hallo alouette
Tot de aardappelrassen die in de ban worden gedaan behoren de bintje, de frieslander en de agria. In plaats daarvan slaan telers en supermarkten de handen ineen om meer dan 30 nieuwe, resistente aardappelrassen binnen het biologisch assortiment onder de aandacht van de consument te brengen. Ze hebben fraaie namen als alouette, carolus, twinner en vitabella. Ook toeleveranciers van de aardappelverwerkende industrie (denk aan chips, friet, aardappelschijfjes en dergelijke) is gevraagd over te stappen op de nieuwe aardappelrassen. Het convenant werd ondertekend bij aardappelhandelshuis Plantera in Flevoland, een van de grootste exportregio's ter wereld van pootgoed. Tot de ondertekenaars behoorden de supermarktketens Albert Heijn, Aldi, Ekoplaza, Jumbo, Lidl en Superunie; elf grote aardappelkwekers, waaronder HZPC, Agrico en Interseed; zes Nederlandse verenigingen van telers en zeven grote toeleveranciers van supermarkten. Het convenant is goed voor de aardappelboeren, die niet meer bang hoeven te zijn voor verlies van oogst door de Phytopthera. Ook consumenten gaan erop vooruit: zij zijn voortaan beter beschermd tegen het binnenkrijgen van chemische en toxische stoffen.

Bronnen: biojournaal.nl, fd.nl
Naar boven

De centrale bank als bondgenoot van de klimaatbeweging?

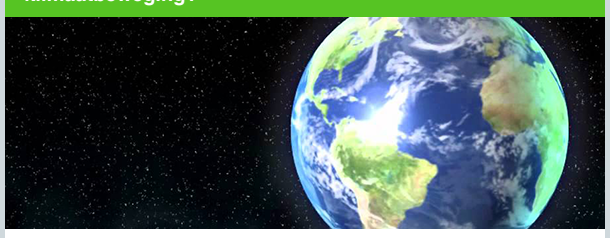

Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk
door Maarten Friederich, namens het Investment Committee van IVM Caring Capital

Vermogensbeheer is geen heldhaftige activiteit en vermogensbeheerders zijn geen helden. Wij kiezen er niet voor om strijdend ten onder te gaan. Onze inspanningen dit jaar zijn erop gericht om zo min mogelijk geld te verliezen, om de portefeuilles zo goed mogelijk te beschermen én om deze tegelijkertijd optimaal te positioneren voor de toekomst. Voor duurzame beleggers zijn dit extra zware tijden. Immers, de grote winnaars van dit jaar zijn de producenten van fossiele brandstoffen. Toeval of niet, het besluit van het Kremlin om Oekraïne binnen te vallen deed hun omzet en winst explosief stijgen. Dat gaat ook op voor Russische producenten, ondanks de sancties. Twee jaar geleden dreven de pandemie en de daarop volgende maatregelen hen nog tot wanhoop. Op dit moment vieren zij feest in Qatar.

Rentewapen
Het antwoord van de westerse regeringen is tot nu toe zeer teleurstellend. Hals-over-kop werd besloten tot het subsidiëren van de energierekening, wat vrijwel volledig ten goede komt aan de winst van de fossiele brandstofproducenten. COP27, dat notabene eindigde op de dag dat het feest in Qatar begon, bracht geen enkele versnelling in de reductie van de CO2-uitstoot, eerder het tegendeel. Het enige wapenfeit, de oprichting van een klimaatschadefonds, is slechts een excuus om géén extra investeringen te doen tegen de klimaatverandering. Gek genoeg zijn de westerse centrale banken nu nog de enige bondgenoten van de klimaatactivisten. Hun instrument, de rente, is echter grof en allesvernietigend. Als de rente maar hoog genoeg is, is het effect vergelijkbaar met dat van de pandemie, de lockdown of een oorlog: een vertraging van economische activiteiten. Omdat de prijsstijging van fossiele brandstoffen de grootste oorzaak is van de inflatie, is dit een belangrijk aandachtspunt in de strijd van de westerse centrale banken. De bereidheid het rentewapen te gebruiken is groot, maar de werking ervan traag. Dat maakt allerlei uitkomsten mogelijk, waaronder een recessie.

Kentering
Met al deze scenario's moeten wij natuurlijk rekening houden. De looptijden van obligaties waren bij aanvang van het jaar al zeer laag. Het gewicht van de aandelenportefeuille werd verlaagd, net als dat van de individuele aandelen in de portefeuille. Tot nu toe stond bijna elke maand van dit jaar in het teken van beschermen en overleven. Maar hier is recent verandering in gekomen, zoals u kunt lezen in het openingsartikel van deze nieuwsbrief. Het recessiegevaar bestaat nog steeds, maar een afname van de inflatie is vrijwel zeker.

Aanpassingen in de portefeuille
Naast het verlengen van de looptijden van obligaties en het vergroten van de weging van aandelen, hebben we ook actie ondernomen in de individuele aandelenportefeuille. We hebben afscheid genomen van Siemens Gamesa, dat wordt overgenomen door Siemens Energy. Siemens Energy is de afsplitsing van de divisie Gas and Power van Siemens en sluit daarom onvoldoende aan bij ons duurzame thema 'Energietransitie'. Omdat we veel vertrouwen hebben in het herstel van de hoogwaardige chipindustrie, hebben we aandelen ASML en Nvidia bijgekocht. Tevens hebben we een nieuw aandeel opgenomen in de portefeuille: Advanced Micro Devices. AMD opereert wereldwijd en is een sterk merk op het gebied van microprocessors voor pc's. De belangrijkste concurrenten zijn Nvidia en Intel. AMD neemt duurzaamheid serieus, getuige de volgende mission statement: "We zijn standvastig in ons streven naar duurzaamheid door gebruik te maken van hernieuwbare energie, onze werknemers en leveranciers te betrekken bij milieu-initiatieven en eindgebruikers te helpen het energieverbruik en de uitstoot te verminderen." Het is de ambitie van AMD om vóór het jaar 2025 zijn processoren en versnellers voor zeer professionele computers dertig maal energie-efficiënter te maken. Niet voor niets is AMD hofleverancier van de producenten van de snelste en meest energiezuinige supercomputers ter wereld. Het bedrijf scoort dan ook 4 blaadjes in ons portefeuilleoverzicht.

Naar boven

Heeft u tips, vragen of opmerkingen laat het ons weten.

Telefoon +31 23 531 01 85 Bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

ivm caring capital
verantwoord denken is vooruit denken

Afmelden voor de nieuwsbrief